ВІСНИК СТУДЕНТСЬКОГО НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА «ВАТРА»

ВІННИЦЬКОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ІНСТИТУТУ ДЕРЖАВНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Випуск 214

Вінниця 2026

ВІСНИК СТУДЕНТСЬКОГО НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА «ВАТРА»

ВІННИЦЬКОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ІНСТИТУТУ ДЕРЖАВНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Випуск 214

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
XVI ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«Актуальні проблеми ефективного соціально-економічного розвитку України»

16 квітня 2026 року

Вінниця 2026

УДК 338.1

Вісник студентського наукового товариства «ВАТРА» Вінницького торговельно-економічного інституту ДТЕУ. Вінниця : Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ ДТЕУ, 2026. Вип. 214. 569 с.

У Віснику висвітлюються результати наукових досліджень, присвячених глобальним імперативам розвитку підприємницького потенціалу компаній на внутрішньому та зовнішньому ринках, проблемам і перспективам соціального забезпечення громадян, моделюванню та проєктуванню управлінських процесів у соціально-економічних системах із використанням інформаційних технологій, сучасним моделям, стратегіям і технологіям менеджменту, а також стану, викликам і перспективам розвитку публічного управління в Україні.
Значна увага приділяється стратегічним напрямам розвитку бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту в контексті євроінтеграційних процесів, фінансовим механізмам забезпечення соціально-економічного розвитку держави, актуальним проблемам торгівлі, маркетингу та логістики в умовах динамічних змін економічного середовища. У виданні також розглядаються сучасні тенденції розвитку журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю, індустрії гостинності, харчових виробництв і ресторанної індустрії, висвітлюються теоретико-методологічні засади сучасного праворозуміння та теоретико-прикладні аспекти професійного становлення майбутніх психологів.
Окремий напрям наукових досліджень становлять питання професійної самореалізації молоді в глобалізованому просторі, зокрема лінгвокомунікативні та соціокультурні аспекти розвитку особистості, а також проблеми фізичної підготовки студентської молоді, формування здорового способу життя та розвитку її професійної конкурентоспроможності.

Розраховано на аспірантів, молодих вчених, здобувачів вищої освіти, які цікавляться проблемами соціально-економічного розвитку суспільства.

Редакційна колегія:

Голова редакційної колегії – **Мартинова Л. Б.**, д-р екон. наук, професор
Відповідальний секретар – **Юрчик І.Б.**, канд. екон. наук, доцент

Члени редакційної колегії:

Андрусенко Н. В., канд. екон. наук, доцент, **Власенко І. Г.,** д-р мед. наук, професор, **Дементьєв С. Ю.,** канд. техн. наук, **Денисюк О. М.**, д-р екон. наук, професор, **Заюков І. В.**, д-р екон. наук, доцент, **Ковтун Е. О.,** канд. екон. наук, доцент, **Крупельницька І. Г.,** канд. екон. наук, доцент, **Кудирко О. М.**, канд. екон. наук, доцент, **Мазуркевич І. О.**, канд. екон. наук, доцент, **Осіпова Л. В.,** канд. екон. наук, доцент, **Павлюк Т. І.,** канд. екон. наук, доцент, **Слободиська О. А.**, канд. істор. наук, доцент, **Стратійчук В. М.**, доктор філософії зі спеціальності «Економіка», **Хом'яченко С. І.,** канд. юрид. наук, доцент.

Свідоцтво Вінницького обласного управління юстиції про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації № 662-20-р серія ВЦ від 14 грудня 2006 року.

ЗМІСТ

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ: СТАН, ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Білошкурська Анастасія
Здобувач освітнього ступеня «магістр»
Науковий керівник: Махначова Наталя, кандидат економічних наук, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ РЕАЛІЗАЦІЇ ЛЮДИНОЦЕНТРИЧНОГО ПІДХОДУ (КРІЗЬ ПРИЗМУ ОСОБИСТОГО ДОСВІДУ) …….. 16

Бойко Аделіна
Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»
Науковий керівник: Ніколіна Ірина, кандидат наук з державного управління, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ МОЛОДІЖНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ …….. 20

Болюх Анжеліка
Здобувач освітнього ступеня «магістр»
Науковий керівник: Замкова Наталія, доктор філософських наук, професор
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
СУТНІСТЬ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ МЕХАНІЗМІВ ВПРОВАДЖЕННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ …….. 28

Велика Вікторія
Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»
Науковий керівник: Ніколіна Ірина, кандидат наук з державного управління, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ОСНОВИ ЦИФРОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ У СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ……... 36

Венгер Тетяна
Здобувач освітнього ступеня «магістр»
Науковий керівник: Замкова Наталія, доктор філософських наук, професор
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
ЕКСТРЕНА МЕДИЧНА ДОПОМОГА В УКРАЇНІ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ ……... 46

Власюк Вікторія
Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»
Науковий керівник: Замкова Наталія, доктор філософських наук, професор
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ РЕФОРМУВАННЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ …….. 53

Войналович Ірина
Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»
Науковий керівник: Ніколіна Ірина, кандидат наук з державного управління, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯ КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ …… 64

Гаврилюк Назар
Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»
Науковий керівник: Ніколіна Ірина, кандидат наук з державного управління, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
МЕХАНІЗМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ ……..….. 73

Гальчук Юлія
Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»
Науковий керівник: Ніколіна Ірина, кандидат наук з державного управління, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗАЛУЧЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ ТЕХНІЧНОЇ ДОПОМОГИ ДО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД … 81

Гладка Діана
Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»
Науковий керівник: Ніколіна Ірина, кандидат наук з державного управління, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПІДГОТОВКИ ТА ЗАЛУЧЕННЯ МОЛОДІ ДО ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ …… 91

Грицюк Валентина
Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»
Науковий керівник: Махначова Наталя, кандидат економічних наук, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ ЗАЙНЯТОСТІ ТА ПОДОЛАННЯ БЕЗРОБІТТЯ ……... 103

Дендюк Сніжана
Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»
Науковий керівник: Замкова Наталія, доктор філософських наук, професор
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ …….. 112

Друзь Марина
Здобувач освітнього ступеня «магістр»
Науковий керівник: Замкова Наталія, доктор філософських наук, професор
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
НОРМАТИВНО-ПРАВОВИЙ МЕХАНІЗМ ТА КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ЦИФРОВОЇ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ …….. 116

Карпенко Артем
Здобувач освітнього ступеня «магістр»
Науковий керівник: Махначова Наталя, кандидат економічних наук, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ УЧАСТІ ГРОМАДСЬКОСТІ В УПРАВЛІННІ РОЗВИТКОМ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД (НА ПРИКЛАДІ ВІЙТІВЕЦЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ) ……. 122

Ковальчук Оксана
Здобувач освітнього ступеня «магістр»
Науковий керівник: Махначова Наталя, кандидат економічних наук, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНИМИ ЗАКЛАДАМИ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ ТА МІСЦЕВОМУ РІВНЯХ ……. 129

Колесник Марія
Здобувач освітнього ступеня «магістр»
Науковий керівник: Ніколіна Ірина, кандидат наук з державного управління, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ СЕРВІСНИХ ЦЕНТРІВ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ …… 135

Куфа Анастасія
Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»
Науковий керівник: Замкова Наталія, доктор філософських наук, професор
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ЗАЙНЯТОСТІ ТА ПОДОЛАННЯ БЕЗРОБІТТЯ …… 141

Лисенко Євгенія
Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»
Науковий керівник: Ніколіна Ірина, кандидат наук з державного управління, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
РОЛЬ МОЛОДІЖНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ У ЗБЕРЕЖЕННІ ЛЮДСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ В УМОВАХ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ …... 151

Мензул Вікторія
Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»
Науковий керівник: Махначова Наталя, кандидат економічних наук, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ
ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІВ ОПІКИ ТА ПІКЛУВАННЯ ЩОДО ЗАХИСТУ ПРАВ ДІТЕЙ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ ……... 158

УДК: 351.84:364.35(477)

Колесник Марія
Здобувач освітнього ступеня «магістр»
Науковий керівник: Ніколіна Ірина,
кандидат наук з державного управління, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ СЕРВІСНИХ ЦЕНТРІВ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ

У статті досліджено теоретичні засади організації діяльності сервісних центрів Пенсійного фонду України в умовах трансформації системи публічного управління. Розкрито сутність сервісно-орієнтованої моделі державного управління, проаналізовано інституційний, системний і процесний підходи, а також особливості цифровізації адміністративних послуг. Визначено ключові фактори впливу на ефективність функціонування сервісних центрів та обґрунтовано напрями підвищення якості надання пенсійних послуг.

Ключові слова: *сервісні центри, Пенсійний фонд України, публічне управління, соціальні послуги, цифровізація, клієнтоорієнтованість, якість обслуговування.*

В умовах повномасштабної війни в Україні особливої актуальності набувають питання забезпечення безперервності надання соціальних послуг та ефективного функціонування інституцій соціального захисту населення. У цьому контексті дослідження теоретичних основ організації роботи сервісних центрів Пенсійного фонду України є вкрай важливим, оскільки саме ці установи виступають ключовою ланкою у реалізації державної соціальної політики та гарантуванні пенсійного забезпечення громадян навіть в умовах кризи.

По-перше, війна суттєво ускладнила діяльність сервісних центрів: зросло навантаження через внутрішню міграцію населення, втрату документів, зміну місця проживання пенсіонерів та інших отримувачів соціальних виплат. Крім того, пошкодження інфраструктури та обмежений доступ до окремих територій зумовлюють необхідність трансформації традиційних підходів до організації роботи, зокрема впровадження цифрових сервісів, дистанційного обслуговування та мобільних форматів надання послуг.

По-друге, ефективна організація роботи сервісних центрів Пенсійного фонду передбачає не лише адміністративну спроможність, але й орієнтацію на потреби громадян, забезпечення доступності, прозорості та оперативності обслуговування. У сучасних умовах це вимагає комплексного підходу, що поєднує оптимізацію управлінських процесів, використання інформаційно-комунікаційних технологій, підвищення кваліфікації персоналу та розвиток міжвідомчої взаємодії.

Таким чином, теоретичне осмислення організації роботи сервісних центрів Пенсійного фонду України в умовах воєнного стану є необхідною передумовою підвищення їх ефективності, забезпечення соціальної стабільності та підтримки населення, що особливо важливо в період відновлення держави.

Трансформаційні процеси в системі публічного управління України супроводжуються зміною підходів до реалізації соціальної політики держави, зокрема у сфері пенсійного забезпечення. Перехід до сервісної моделі держави передбачає переорієнтацію діяльності органів Пенсійного фонду України від контрольно-адміністративних функцій до надання якісних, доступних і прозорих послуг громадянам.

Сервісні центри виступають ключовими інституційними елементами цієї системи, забезпечуючи безпосередню взаємодію держави з населенням. Їх роль зростає під впливом демографічних змін, економічної нестабільності та наслідків воєнного стану [2; 8].

Проблематика функціонування пенсійної системи активно досліджується вітчизняними науковцями. І. Ніколіна зауважувала, що система має бути реалізована шляхом створенням складових, інструментів та механізмів пенсійного страхування, конструюванням надбудов накопичувальної пенсійної системи та, звичайно, зі збереженням державного пенсійного забезпечення (солідарна система) [4]. І. Войналович акцентує увагу на інституційних аспектах розвитку пенсійної системи [2]. А. Зеленський та І. Цвігун досліджують її трансформацію в умовах воєнного стану [3]. Г. Русак визначає пенсійне забезпечення як ключовий елемент соціального захисту [7]. О. Длугопольський та Ю. Рудик аналізують ризики функціонування системи в кризових умовах [8].

Водночас недостатньо дослідженими залишаються теоретико-прикладні аспекти організації діяльності сервісних центрів як фронт-офісів публічного управління.

Метою є теоретичне обґрунтування принципів, підходів і особливостей організації діяльності сервісних центрів Пенсійного фонду України в умовах цифрової трансформації.

Виклад основного матеріалу. У сучасних умовах трансформації системи соціального забезпечення України особливого значення набуває ефективна організація роботи сервісних центрів Пенсійного фонду України як ключового інструменту реалізації державної соціальної політики. Теоретичні засади їх функціонування формуються на основі концепцій публічного управління, сервісної держави та клієнтоорієнтованого підходу до надання адміністративних послуг [8].

У науковій літературі організація діяльності сервісних інституцій розглядається через призму концепції «сервісної держави», що передбачає переорієнтацію державних органів із функцій контролю на надання якісних і доступних послуг громадянам.

Сервісні центри Пенсійного фонду України є ключовими елементами системи соціального захисту населення, що забезпечують реалізацію державної політики через надання адміністративних послуг (табл. 1). У сучасній управлінській парадигмі вони функціонують як фронт-офіси держави, діяльність яких базується на принципах відкритості, доступності, ефективності та клієнтоорієнтованості.

Важливим напрямом модернізації є цифровізація діяльності сервісних центрів. Впровадження електронних сервісів, зокрема вебпорталу Пенсійного фонду України, забезпечує:

- подання заяв онлайн;
- доступ до електронної пенсійної справи;
- використання електронного підпису;
- автоматичний перерахунок пенсій.

Таблиця 1 – Підхід діяльності роботи сервісних центрів

Інституційний підхід	передбачає розгляд сервісних центрів як складових системи соціальних інститутів, функціонування яких регулюється формальними (нормативно-правова база) та неформальними (організаційна культура, довіра громадян) нормами. Ефективність діяльності значною мірою залежить від якості інституційного середовища [2].
Системний підхід	визначає сервісні центри як відкриті соціально-економічні системи, що взаємодіють із зовнішнім середовищем. На їх функціонування впливають демографічні процеси, економічна ситуація, рівень зайнятості населення та воєнно-політичні фактори [8].
Процесний підхід	розглядає надання послуг як сукупність регламентованих процедур, що забезпечує стандартизацію обслуговування, скорочення часу обробки звернень та мінімізацію помилок.

В умовах воєнного стану впроваджено механізми екстериторіального обслуговування, що дозволяють громадянам отримувати послуги незалежно від місця перебування [3].

Клієнтоорієнтованість передбачає орієнтацію на потреби громадян через спрощення процедур, забезпечення доступності послуг і впровадження зворотного зв’язку, що підвищує довіру до державних інституцій.

Кадровий потенціал є ключовим фактором ефективності та включає професійну компетентність, цифрову грамотність і комунікативні навички працівників [7].

Попри позитивні трансформації, існує ряд проблем:

- перевантаженість центрів та черги;
- нерівномірний рівень цифровізації між регіонами;
- низька цифрова грамотність частини населення;
- кадрове перевантаження та професійне вигорання;
- технічні збої та недостатня інтеграція реєстрів.

Ці фактори знижують ефективність надання послуг та потребують системного вирішення.

Обґрунтовано доцільність впровадження **і**нтегрованої моделі організації діяльності сервісних центрів, яка поєднує процесний, цифровий і клієнтоорієнтований підходи. Запропоновано перехід до гібридного формату обслуговування (онлайн + офлайн), що дозволяє підвищити доступність і ефективність послуг.

Висновки. Підсумовуючи, можна сказати, що сервісні центри Пенсійного фонду України сьогодні проходять складний, але необхідний етап трансформації. Вони поступово змінюють свою роль від традиційних адміністративних установ до сучасних клієнтоорієнтованих сервісних платформ, які мають забезпечувати швидке, доступне та якісне обслуговування громадян навіть в умовах воєнного стану та соціально-економічних викликів.

Важливим досягненням є впровадження цифрових технологій, які значно спрощують доступ до послуг, зменшують черги та роблять систему більш прозорою. Водночас проблеми, пов’язані з нерівномірною цифровізацією, навантаженням на працівників і недостатньою цифровою грамотністю населення, свідчать про те, що система ще потребує вдосконалення.

На мою думку, подальший розвиток сервісних центрів має бути зосереджений не лише на технологічних змінах, а й на людському факторі – підвищенні кваліфікації працівників та доступності послуг для всіх громадян, особливо для вразливих груп. Лише поєднання сучасних технологій, ефективного управління та орієнтації на потреби людини дозволить створити справді якісну систему пенсійного обслуговування в Україні. Сервісні центри Пенсійного фонду України трансформуються у сучасні багатофункціональні платформи надання соціальних послуг. Їх ефективність визначається рівнем інституційного розвитку, організацією процесів, ступенем цифровізації, клієнтоорієнтованістю та якістю кадрового забезпечення.

Для підвищення ефективності їх діяльності доцільно:

- впроваджувати омніканальне обслуговування;
- розвивати цифрові сервіси та автоматизацію процесів;
- підвищувати цифрову грамотність населення;

- удосконалювати систему підготовки персоналу;
- забезпечити інтеграцію державних інформаційних систем.

Перспективним є впровадження технологій штучного інтелекту для оптимізації обслуговування та прогнозування звернень громадян.

Таким чином, подальший розвиток сервісних центрів має бути спрямований на формування гнучкої, технологічно розвиненої та клієнтоорієнтованої системи публічного управління.

Список використаних джерел:

1. Вапнярчук Б. Особливості пенсійного забезпечення наукових працівників. *Науковий вісник УжНУ*. 2023. С. 120–124. DOI: https://doi.org/10.24144/2307-3322.2023.78.1.47

2. Войналович І. Сучасний стан і вектори розвитку пенсійного забезпечення в Україні. *Економіка та суспільство*. 2024. С. 49–55. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-95

3. Зеленський А., Цвігун І. Пенсійне забезпечення населення України в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2025. С. 110–115. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-76-1

4. Ніколіна І.І. Державне управління системою пенсійного забезпечення в контексті сталого розвитку: закордонний досвід. *Соціально-політичні, економічні та гуманітарні виміри європейської інтеграції України: зб. наук. пр. IX Міжнар. наук.-практ. конф*., м. Вінниця, 14-16 вересн. 2021 р. Вінниця, 2021. Ч. 1. С.199-213. URL: https://ir.vtei.edu.ua/g.php?fname=27233.pdf

5. Нагайчук Н., Якушев О., Сорока А. Реформування пенсійної системи України. *Вісник ЧДТУ*. 2024. С. 60–66. URL: https://er.chdtu.edu.ua/handle/ChSTU/9018

6. Павловський А. Пенсійне забезпечення в Україні: проблеми реформування. *Економіка та суспільство*. 2025. С. 95–100. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-75-69

7. Русак Г. В. Пенсійне забезпечення в системі соціального захисту населення. *Аналітичне правознавство*. 2022. С. 44–48. DOI: https://doi.org/10.24144/2788-6018.2022.01.20

8. Dluhopolskyi O., Rudyk Y. Problems and risks of pension system functioning in Ukraine under martial law. *Innovation and Sustainability.* 2023. С. 75–80. DOI:https://doi.org/10.31649/ins.2023.4.19.29

УДК 331.5.021:331.56(045)

Куфа Анастасія
Здобувач освітнього ступеня «бакалавр»
Науковий керівник Замкова Наталія,
доктор філософських наук, професор
Вінницький торговельно-економічний інститут ДТЕУ

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ЗАЙНЯТОСТІ ТА ПОДОЛАННЯ БЕЗРОБІТТЯ

У статті узагальнено теоретико-методологічні засади державної політики у сфері зайнятості та подолання безробіття. Розкрито еволюцію наукових підходів до ролі держави на ринку праці, уточнено зміст ключових категорій та охарактеризовано нормативно-правову й інституційну основу державного впливу у цій сфері. Систематизовано основні методи, інструменти й механізми реалізації політики зайнятості. Обґрунтовано, що ефективність такої політики залежить від збалансованого поєднання активних і пасивних заходів ринку праці, правових, економічних, організаційно-управлінських та інформаційних інструментів.

Ключові слова: *державна політика, зайнятість, безробіття, ринок праці, державне регулювання, соціальний захист.*

Постановка проблеми. За сучасних умов розвитку України дослідження теоретико-методологічних засад державної політики у сфері зайнятості та подолання безробіття набуває особливої актуальності. Сфера зайнятості безпосередньо впливає на рівень економічної активності населення, соціальну стабільність, добробут громадян і загальну ефективність функціонування держави. Динамічні зміни на ринку праці, зростання вимог до професійної мобільності, посилення дисбалансів між попитом і пропозицією робочої сили, а